

Minnesanteckningar/Protokoll STA ÖNK Styrelse- o ortsombudsträff Framnäs 080419

Närvarande: Bengt Wennstig, George Pettersson, Ingrid Ranstad, Lena Burman o Britta Olsson från styrelsen.

Ulla Holmström (ortsombud Skellefteå), Maj Jonsson (ortsombud Luleå), Ove Aidanpää (ortsombud Piteå), Eva Larsson (ortsombud Kalix), Mona Rosander (ortsombud Kalix).
Margareta Wiklund och Gerd Forsgren från ordsrådet i Umeå, Aino Pettersson från ordsrådet i Piteå, Kerstin Eriksson från ordsrådet i Luleå.

Yvonne Eriksson (bibliotekarie), Irene Lundström (redaktör för Hjärtbladet) samt Åke Holmström som var speciellt inbjuden för att berätta lite om STA: s historia.

1. Åke Holmström berättar kring STA o dess historia och bistås av övriga ”mötet”.

Föreningen "Sveriges Trädgårdsamatörer", STA, grundades för 70 år sedan av några få män som älskade växter i Stockholm. Föreningsnamnet valdes utifrån att "amatör" betyder just "älskare", så en trädgårdsamatör är alltså en "älskare av trädgård".

De första ca 20 åren fanns föreningen frfa i Stockholm. I början av 60-talet började sedan lokalkretsar bildas, den första i Skåne. Medlemmarna var fortfarande ganska få och alla var VÄXTENTUSIASTER!!! Man bytte plantor och alla kände alla. Man var väldigt generös med varandra. Hittade man en åtråvärd växt så delade man den gärna direkt och gav bort ena delen som "försäkning". Dog det egna exemplaret kanske det andra levde och kunde delas igen. Frågade man om man kunde få köpa en planta kunde man mycket väl få "nej" till svar, men kom man med nåt att byta med var det oftast inga problem! Många nya växter har introducerats i Sverige via STA.

Då Åke själv blev medlem i STA på 70-talet hade man ca 1700 medlemmar och ca 10 lokalkretsar. Dala/Gästrikerevretsen var nordligaste lokalkretsen då.

Här tog Gustav Thilén initiativ till en lokalkrets 1989. Den kallades Övre Norrlandskretsen, ÖNK och bestod av "allt norr om Dala-Gästrikerevretsen" som var närmaste granne i söder.

Under åren har nya lokalkretsar bildats som brutit sig ur ÖNK efterhand (Mittnorden, Hälsingekretsen resp. Ångermanland). STA:s historia här i norr är relativ kort.

Man tyckte redan från början i ÖNK att det var viktigt med en medlemstidning pga. den stora geografiska spridningen. Hjärtbladet startades samtidigt med kretsen i princip. Efter några år tillkom ordsombud och mindre "delkretsar".

STA har nu 24 lokalkretsar och hela landet är täckt. Föreningen har nu ca 8500 medlemmar varav ca 350 bor i våra nordiska grannländer. Någon riktig motsvarighet till STA finns inte i Finland, Danmark eller Norge. Dessa "nordiska medlemmar" är i regel mycket intresserade och väl värda att ta kontakt med om man är besöker resp. land.

Riksmöte började man med i slutet av 60-talet och då hade man också den första växtmarknaden, något som sedan exploderat. Fröer hade man börjat byta redan i slutet 30-talet. 1989 ordnades första växtmarknaden här uppe. **Det var hos Kjell Marklund i Ostvik**

De flesta av "den gamla stammen" är självlärda och fortfarande präglas föreningen av självlärda amatörer som lärt sig av intresse och envishet. Nyfikenhet är egentligen det enda som behövs för att bli "Trädgårdsamatör".

Föreningen sysslar med prydnadsväxter, inte primärt grönsaker, men det finns inga motsättningar till andra trädgårdsföreningar som sysslar med "nyttodling". Som medlem får man naturligtvis odla vad man vill, men föreningen STA:s inriktning är prydnadsväxter! Det är viktigt att hålla fast vid "kärnan" för att inte bli "lika" med andra typer av trädgårdsföreningar. Att dela med sig och skaffa ny kunskap genomsyrar fortfarande STA. De flesta blir bara glada att dela med sig!

"Trädgårdsamatör är kärlek, intresse och nyfikenhet!"

STA bygger inte på någon "trend". Grundläggande är kärleken till växterna! Ser trädgården som ett liv o inte som en tavla!

Tips: Finns en del dokumenterat kring STA o dess medlemmar:

”Trädgårdsamatören” en DVD som är ca 1 timme lång, de första 30 minuterna är bäst. Ej producerad av STA, men nästan som om det vore så....

”Då växer det så ruseligt...Trädgårdsamatörer i 50 år” en bok som skrevs av Karin Berglund till STA: s 50-årsjubileum o utgavs genom föreningen.

”Amatörerna – tolv trädgårdsälskare” av Randi Mossige-Norheim utgiven av Wahlström o Widstrand 2004

”Trädgårdsliv – människorna och deras trädgårdar” av Christina Fryle och Inga Wallenquist som nu utges av STA till 70-årsjubiléet.

2. Eva Larsson informerar om sommarens kretsmöte i Kalix 19-20/7.

Startar från kyrkan 9.30 lördag 19/7 o åker till Granåns handelsträdgård där det bjuds på kaffe o smörgås. Man fortsätter sedan med trädgårdsvisning o lunch i en trädgård och sedan 2 trädgårdsvandringar till under eftermiddagen. Planeringen är sedan grillmiddag i kåtan på Filipborgs herrgård.

Sön. kl 9.00 start från kyrkan o besök i kolonilottområdet vid älven. Tanken var sedan båt över till Vassholmen, men lite oklarheter finns kring om detta kommer att kunna genomföras. Efter lunch planeras växtmarknad i Grodparken, centralt i Kalix. Kostnad för växtmarknaden kommer att vara 100 kr/meter bord. Man planerar att växtmarknaden senare på eftermiddagen även ska vara öppen för allmänheten. Anmälan senast 1/6. Tips om boende finns i Hjärtbladet 2008:2. Kostnader för de olika delarna i mötet betalas kontant av var och en efterhand. Mer info på hemsidan efter hand. **Eva kollar om plats där de som har med växter, till växtmarknaden kan få lämna in dessa till förvaring.**

Mötet påtalade att man bör planera in ett ”öppet” styrelsesammanträde under kretsmötet också. Förslaget var att lägga in det på söndag morgon. Behov av plats att ställa växter från lörd-söndag uppmärksammades. Det trevliga med att bo på samma ställe diskuterades och de en- och tvåbäddsrum som finns i ett gammalt elevhem som sköts av Mats Andersson (070-641 46 61) kanske kan vara ett alternativ?

3. Hjärtbladet + lite kring webbsidan

Hur det funkar det nu? Iréne berättar att hon skickar ut ett ”upprop” inför varje Hjärtblad för att få in material. Tidigare har det varit brist på material men nu fyller hon i regel sidorna. Tidningen fylls med både ”människorna i föreningen” o de växter dessa människor älskar. Hon skickar sedan iväg en fil till Kommuntryckeriet i Luleå (som idag sköter tryckningen) när det är dags för tryck.

Bra mix på artiklarna idag tycker vi som var på mötet. Iréne vet inte kostnaderna för tryckandet. Vi på mötet **vet** att årskostnaden är 21530 kr idag, vilket i princip äter upp hela lokalkretsens inkomster. Iréne jobbar med sånt här professionellt och kan sannolikt hjälpa till att kolla alternativa lösningar. Ett tryckeri kan distribuera momsfritt om det gäller ”ett periodiskt medlemsblad i en ideell förening som utkommer med minst 4 nummer per år”. Hjärtbladet uppfyller dessa kriterier. Åke Holmkvist berättar att riksföreningens tidning, TA, som ju också fyller kriterierna och dessutom väger mer kostar 2,70/tidning att skicka ut till medlemmarna. ÖNK skulle förhoppningsvis kunna spara en del pengar på en sådan lösning. Möjligheten att som medlem få tidningen E-postad diskuterades.

Iréne har skrivit ner lite tips för hur material till Hjärtbladet skulle kunna skickas in i om hon fick ”önskedrömma”. Hon sa samtidigt att det inte är något absolut krav, utan det går som tidigare också, men det skulle underlätta hennes arbete med Hjärtbladet. Vi fick alla varsitt ex av dokumentet.

Samtidigt öppnade hon upp för att den som hade något att berätta, men inte tyckte sig kunna skriva, skulle kunna ringa henne o berätta istället. Då skulle Iréne sedan kunna skriva själva artikeln.

Tips: Vi tror att fler har nåt att bidra med till vårt medlemsblad och spånade lite kring möjliga artikeluppslag. Vi skulle gärna vilja veta mer kring vad man gör på de olika "ortsträffarna". Kalix har haft tema "Mina favoritväxter". Ett jättebra uppslag till artikel både från dem och från andra i kretsen. I Piteå har man utsett en som är ansvarig för att skriva ner vad man gör på mötena, kanske nåt att ta efter??

De olika ordsråden får presentera sig efterhand i Hjärtbladet.

Förslag 1: Irénes "Inlämningsrutiner Hjärtbladet" läggs in på hemsidan så att alla presumtiva artikelskrivare har tillgång till dessa råd.

Vi som var på mötet försöker uppmuntra fler att "våga" skriva, det behöver inte vara så märkvärdigt!

Förslag 2: En redaktionsgrupp bildas som ansvarar både för att samla in och sammanställa innehållet i Hjärtbladet, men också för kontakten med tryckeriet samt distributionen av vårt medlemsblad. Det gamla önskemålet om färgtryck tas upp igen och styrelsen har inget emot detta förutsatt att kostnaden för Hjärtbladet inte ökar.

Beslut: Iréne Lundström, George Pettersson, samt Gunnel Sundkvist (om Gunnel inte kan tänka sig detta så hjälper Yvonne Eriksson till) väljs till nytt redaktionsråd med uppdrag enligt förslag 2 ovan.

Hemsidan: Ny webbansvarig finns (Jan Olov Kronqvist) och därmed möjlighet att använda hemsidan på ett funktionellt sätt vilket vi är mycket tacksamma för!

Förslag: Skanna in, åtminstone delar av, en del gamla Hjärtblad på webben. Åke har t ex ett exemplar av det allra första Hjärtbladet. Ev. problem med upphovsrätten diskuterades. Möjligheten att lägga upp hela tidningen på webben diskuterades också, men är nog inte önskvärt tänker vi. Bra om i alla fall fotografierna tillåter att bilder från tidningen läggs in på hemsidan, så att medlemmarna kan se dem i färg. Att lägga upp en artikel på hemsidan kräver nog också speciellt tillstånd från författaren. Iréne påtalar att det är svårare att "stjåla" sånt som ligger i Pdf-fil.

Beslut: Jan-Olov får kolla upp det här med upphovsrätten.

4. Styrelsens resp. ordsombudens roll:

Styrelsens roll: Ibland lätt att fatta beslut, men svårt att veta vad som händer sen. Har nog brustit en del under åren vad gäller uppföljning av beslut. Ett av styrelsens uppdrag är att ha koll på ekonomin. Ett annat att hålla samman kretsen och ett tredje att besluta kring vad som ska prioriteras.

Beslut: Miniminivå är ett årsmöte, ett kretsmöte på sommaren med inlättat styrelsemöte samt ytterligare ett årligt möte, gemensamt för ordsombud/ordsråd och styrelse.

Diskussion: Det beslutade gemensamma mötet för styrelsen/ordsombud/ordsråd förläggs lämpligen våren. Enligt George finns tidigare beslut på att reseersättning utgår till styrelse och ordsombud för ett möte/år dock inte till årsmötet. Praxis kan tidigare ha varit att styrelsen även fått reseersättning till årsmötet. Denna praxis ifrågasätts vid dagens möte. Sannolikt finns behov av ytterligare en träff på hösten inför ombudsmötet på riksnivån. Skulle ev. kunna skötas per mail, men önskvärt vore ett styrelse/ordsombuds/ordsrådsmöte liknande dagens möte även på hösten. Kanske tillfälle för föreningens "fotarbetare" att fylla på inspiration och dela erfarenheter med varandra?

Ordsombudens roll: Hålla igång verksamheten på resp. ort. Ha lite framförhållning jmf med övriga medlemmar. Tips från Piteå: sammanhängande tema under en termin t ex perenner eller vedartat.

Tips: Kan anv. webben mer nu. Flagga i Hjärtbladet o hänvisa till webben för mer info där kring verksamheten.

Förslag: Att titta igenom föregående protokoll vid nästkommande möte skulle sannolikt förbättra uppföljningen av tidigare beslut.

5. Aktiviteter och programverksamhet (se delvis tidigare punkter):

- Nischa även trädgårdsvandringar? T ex "I kväll lär vi oss ngt om t ex hostor i samband med att vi vandrar i Georges trädgård." Blir då lite annorlunda jmf andra föreningars trädgårdsvandringar.
- Medlemsblad från andra lokalkretsar skickas till sekr. i ÖNK för kännedom. Vore bra om resten av styrelsen, ordsombuden resp. redaktören får tillfälle att hitta inspiration o tips i dessa. Möjligt att skannas in och skickas ut till styrelsen och ordsombuden? Får naturligtvis inte publiceras vidare utan tillstånd!

Beslut: Ingrid kollar om hon kan skanna in o sedan maila vidare.

Förslag: Om ej möjligt att skanna in är det rimligt att sekr. tar med bladen till nästa "fysiska" träff. Bör sedan kunna lämnas till Iréne.

Tips: Hannelotte Kindlund kommer till Umeå lör. 6/9 kl. 11-16. Se programmet i Hjärtbladet.

6. Nordviksmötet 2/8

Historik: Samordning mellan de norra kretsarna. Någon speciellt inbjuden gäst med intressant sortiment får resan dit betald och brukar hålla ett föredrag. Denna kostnad delas av samordnande kretsar. Brukar vara ca 100 meter bord på växtmarknaden. Slås nog bara av riksmötet! De inblandade kretsarna turas om att vara värd varsitt år. Den kretsen ordnar lotteri o får ta hand om vinsten för detta.

I år är det ÖNK: s tur att vara värd. Umedelen av ÖNK har, å lokalkretsens vägnar, tagit på sig huvudansvaret för detta men behöver hjälp med lotterivinster från övriga delar av ÖNK. Vi måste sprida behovet att samla ihop lotterivinster. Bosse Strandgren utsågs på Årsmötet till huvudansvarig för det som åvilar ÖNK i samband med Nordviksmötet.

Beslut: Margareta Wiklund (nås på telefon 090-178404 eller via adress viklund.ingemar@telia.com) utses till huvudansvarig för vinster till växtlotteriet under dagen. Lite mer exklusivt lotteri på kvällen, dit köps nog vinster in. Folk behövs för att sälja lotter. Ta kontakt med Margareta som gärna vill veta i förväg vad var och en tror sig kunna bidra med. Vinstbidrag kan lämnas till Margareta i samband med kretsmötet i Kalix.

7. Info kring böcker o boklådor.

- Finns böcker centralt som ska lämnas ut till lokalkretsarna (på lån). Vår bibliotekarie Yvonne har kollat upp att man i Luleå skulle kunna ha plats för böckerna i låsbara skåp som kan inhandlas för 1500kr.

Förslag: När det blir dags förefaller en förvaring i Luleå vara rimlig enl. ovan, men något egentligt beslut togs inte vid dagens möte.

- Flera orter har av sagt sig boklådor, på andra ställen är det populärt. För att det ska fungera måste man ha möjlighet att förvara böckerna i möteslokalen mellan träffarna vilket inte är möjligt på alla ställen.
- Boken "Trädgårdsliv, människorna och deras trädgårdar" har kommit nu (se även punkt 1 ovan). Kostar 250 kr varav 25 kr går till ÖNK. Boken finns inte i handeln och är skriven av två journalister. Historia: Årsmötesbeslut att det skulle tas fram en bok till STA:s 70-årsjubileum. Varje lokalkrets har fått föreslå vilka "trädgårdsälskare" som skulle vara med i boken med sin person och trädgård. Bland förslagen gjordes sedan ett urval.

Beslut: All betalning från orterna skickas till vår kassör Gunnel Sundkvist, som sedan månadsvis redovisar och betalar in centralt.

8. Framtidsvisioner stod som en egen punkt i programmet, men avhandlandes under mötets gång lite nu och då, vg se övriga punkter...

9. Ekonomibeslut på årsmötet (som inte framgår av årsmötesprotokollet):

Utgifter på max 500 kr/tillfälle är OK att besluta om av enskild styrelseledamot.

Förutsättningen är att utgiften gäller något som gagnar hela kretsverksamheten och inte

enbart resp. orts möten.

Beslut: Beslut enligt ovan bekräftas och protokollförs nu.

10. Övriga frågor: = togs upp under framtidsplaner

- Diskussion kring riksföreningens frölista och arbetet med denna. Kommer sannolikt att delas på 3 kretsar när det gamla gänget nu tackar för sig. En krets tar hand om sortering av fröer o att göra en lista över dessa. En annan krets får ta på sig packning av fröerna och en tredje krets får sköta distributionen. Diskussion kring om ÖNK skulle kunna ta på sig någon del av detta viktiga arbete?

Beslut: Var och en funderar och kollar med sina medlemmar på resp. ort så att vi är förberedda när en ev. förfrågan kommer.

Bengt Wennstig, ordf.

Ingrid Ranstad, sekr.